

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. november 4. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlt** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2008. június hó 19. napján kihirdetett **13.B.163/2008/10.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A büntetést többszörös visszaesővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát **fegyházra súlyosbítja.**

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntette és garázdaság vétsége miatt, mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül - 5 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Békés Megyei Bíróság bűnjelkezelője által Bj.I/22/2008/1-7. tételszámon bevételezett bűnjelek lefoglalását megszüntette és **1. sz. sértettnek**, valamint a vádlottnak kiadni, illetve megsemmisíteni rendelte. Kötelezte a vádlottat 95.125.- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása és többszörös visszaesői minőségének megállapítása végett, valamint a vádlott és védője enyhítésért.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.213/2008. számú átiratában a tényállás bizonyos pontokon való helyesbítése és kiegészítése mellett az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta abban, hogy az ítélet tábla a többszörös visszaesői minőség megállapítása mellett a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetést lényegesen súlyosbítsa, és a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapítsa meg, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben, továbbá a bűnösségi körülményeket észrevételezte.

A nyilvános fellebbezési tárgyaláson a védő fellebbezését akként módosította, hogy elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta, melyhez a vádlott is csatlakozott.

Az ítélet tábla az ügyészi fellebbezést ítélte részben alaposnak.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása részben megalapozatlan, mert eljárási szabálysértésre visszavezethetően részben felderítetlen [Be. 351. § (2) bekezdés a) pont]. Az elsőfokú bíróság ugyanis bizonyítékként figyelembe vette és értékelte **(1. sz. sértett neve)** és **(2. sz. sértett neve)** sértettek sérüléseivel kapcsolatban a nyomozás során előterjesztett orvosszakértői véleményeket anélkül, hogy azok felolvasásra kerültek volna. A Be. 299. § (1) bekezdése alapján, ha a bíróság a tárgyalásról a szakértő értesítését mellőzte - mint jelen esetben - az írásban előterjesztett szakvéleményt a tanács elnöke felolvassa, vagy a jegyzőkönyvvezetővel felolvastatja. Ezért az ítélet tábla a fellebbezési nyilvános ülésen a Be. 353 § (1) és (2) bekezdése alapján nyomban tárgyalás tartását és az ügyben bizonyítást rendelt el, és a tanács elnöke a jegyzőkönyvvezetővel felolvastatta **(igazságügyi orvosszakértő neve)** igazságügyi orvosszakértőnek **(1. sz. sértett neve)** és **(2. sz. sértett neve)** sértettekre vonatkozó, a nyomozati iratok 91-93. és 149-151. lapszáma alatti orvosszakértői véleményeit. Ezáltal az eljárási szabálysértés kiküszöbölésre került, és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottá vált.

A másodfokú eljárásban a védő bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyhez a vádlott is csatlakozott. A védő **2. sz. sértettnek** az ítélet táblához küldött beadványára tekintettel **1. sz. sértett** és **2. sz. sértett** tanúkénti kihallgatását indítványozta. Az elsőfokú bíróság tanúként kihallgatta mindkét személyt, vallomásaikat a történetek minden mozzanatára vonatkozóan, valamint egymással és a további bizonyítékokkal is összevetve értékelte. Ismételt kihallgatásukat az ítélet tábla szükségtelennek találta, ezért a vádlott és a védő bizonyítási indítványát elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ítéletábra az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt, az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az **Bf.I.273/2008/10.**

elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A Békés Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság az 1.Bf.170/2005/4. számú ítéletében a kiszabott 3 év 8 hónap börtönbüntetéssel kapcsolatban a vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárta és az előző elítéléséhez kapcsolódó feltételes szabadságot megszüntette.

Az elfogatóparancs - helyesen - 2007. augusztus 9. napján vezetett eredményre.

A vádlott és **1. sz. sértett** közötti két esemény - a verekedés és a késsel való szúrás - között legalább fél óra telt el.

A vádlott által használt kés ismeretlen méretű volt, és az eljárás során nem került elő. Annak tényállásként való megállapítása mellett, hogy a vádlott késsel szúrta meg **1. sz. sértettet**, az ítéletábra a tényállásból azt, hogy a sérülések valamilyen élel-heggyel bíró eszközzel történő erőbehatás során keletkeztek mellőzi, amit egyébként - helyesen - az ítélet indokolása tartalmaz.

A vádlott testmagassága 160 cm, testsúlya 72-73 kg, **1. sz. sértett** testmagassága 174 cm, testsúlya 79 kg volt (első fokú 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal).

A verekedés során a vádlott a jobb combján - helyesen - következményes bevérzést szenvedett és ez így helyes az első fokú ítélet indokolásában is, a vádlott sérülései leírásánál (első fokú ítélet 4. oldal 7. bekezdés és 7. oldal 1. bekezdés).

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel az ítéletábra ítélezésének alapjául elfogadta.

A vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott azon védekezését, hogy a bűncselekményeket nem követte el, mert őt támadták meg többen és **1. sz. sértett** sem ő, hanem dulakodás közben más szúrta meg, nem fogadta el.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlotti vallomással szemben miért a terhelő tanúvallomásokat és az egyéb bizonyítékokat - a helyszín adatait, az orvosszakértői véleményeket - fogadta el a

tényállás alapjául. Külön-külön értékelte a tanúvallomásokat az egyes cselekményrészekre vonatkozóan és összevetette egymással, valamint a vádlott védekezésével is. Külön megindokolta mire alapította, hogy **1. sz. sértett** kapcsolatos cselekmény kétmozzanátú volt. Ugyancsak azt is, attól függetlenül, hogy **2. sz. sértett** és 1. sz. tanú a vádlott részéről az **1. sz. sértett** gyomra irányába nem szúrást, hanem alulról felfelé irányuló ütésmozdulatot láttak, az általuk és 2. sz. tanú által vallott körülmények alapján miért a szúrás bizonyított. Helyesen járt el, amikor a szúrások leadásmódjának és számának bizonyítékaként az orvosszakértői véleményt a sérülések elhelyezkedése szempontjából is értékelte.

Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok átértékelésére nincs törvényes lehetőség. Ezért a tényállást támadó, kizárólag a bizonyítékok újramérlegelésére irányuló, a vádlott felmentését célzó fellebbezések a fentiekre tekintettel eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a vádlott bűnösségének megállapítása és cselekményeinek minősítése is törvényes.

Az elsőfokú bíróság által számba vett bűnösségi körülmények a következőkben szorulnak helyesbítésre, illetve kiegészítésre:

Az 56/2007. BK vélemény III/4. pontja alapján a sértett felróható közrehatása enyhítő körülmény. Ezért az ítélet tábla az enyhítő körülmények köréből, mint a közrehatásba benne foglalt körülményt, **1. sz. sértett** és **2. sz. sértett** ittasságát mellőzte.

További súlyosító körülmény a vádlott többszörös visszaesésen túli elítélései és nem a kocsmái és a kocsmából kiinduló verekedések, hanem - helyesen - a testi épség elleni bűncselekmények helyi és országos elszaporodottsága súlyosító körülmény.

Helytelenül járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott különös visszaesői minősége mellett nem állapította meg többszörös visszaesői minőségét is. A vádlottal szemben korábban hozott ítélet, melyben visszaesőként ítélték el, 2005. október 11. napján emelkedett jogerőre, a kiszabott 3 év 8 hónap börtönbüntetés letöltését 2007. augusztus 9. napján kezdte meg, és a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményt is 2007. augusztus 9. napján követte el. A Btk. 137. § 16. pontjában foglaltak szerint többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatóságának megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekménye elkövetéséig három év nem telt el. A kialakult bírói gyakorlat alapján a büntetőjogi visszaesés tényének megállapítása alapvetően a szándékos bűncselekmény miatt történt korábbi szabadságvesztés jogerős ítélettel történő

Bf.I.273/2008/10.

kiszabásához és nem e büntetés kitöltéséhez vagy végrehajthatóságának megszűnéséhez kapcsolódik. A kitöltés, illetve a végrehajthatóság megszűnése mint feltételek, a visszaesést megalapozó időszak végső időpontjának kitolódását célozzák. A visszaesés megállapíthatóságát tehát nemcsak az utóbbi, a korábbi szabadságvesztés végrehajtásához fűződő körülmények, hanem az ítélet jogerőre emelkedésétől számított három éven belüli újabb szándékos bűncselekmény elkövetése is megalapozza (BH 2005.199.). Mivel a vádlott esetében a korábbi ítélet jogerőre emelkedésétől az újabb szándékos bűncselekmény elkövetéséig három év nem telt el, az ítélőtábla a vele szemben kiszabott büntetést a Btk. 137. § 16. pontjára figyelemmel, többszörös visszaesővel szemben tekintette kiszabottnak.

A vádlottal szemben halmazati büntetés kiszabására került sor. A különös és többszörös visszaesővel szemben kiszabható felemelt büntetési tétel maximuma a Btk. 97. § (1) bekezdése alapján nem haladhatja meg a 15 évet, a halmazati büntetés a Btk. 85. § (2) és (3) bekezdése alapján nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát, ami a vádlott esetében nem érhetné el a 10 évet. Az ítélkezési gyakorlat szerint a büntetési tétel felemelésével kapcsolatban, a különös és többszörös visszaesésre vonatkozó rendelkezések megelőzik a halmazati büntetésre vonatkozó szabályok alkalmazását. Ezért mulasztott az elsőfokú bíróság, amikor annak ellenére, hogy a büntetést a Btk. 97. § (1) bekezdése szerinti felemelt büntetési tételkeret figyelembe vételével szabta ki, de az ítélet indokolásában e törvényhelyre nem hivatkozott, amit az ítélőtábla ezennel pótol. A fentiekre tekintettel viszont helyesen járt el, amikor a halmazatot súlyosító körülményként értékelte. A vádlottal szemben a jelen ügyben kiszabható szabadságvesztés a Btk. 97. § (1) bekezdésére figyelemmel 2-12 év. Tény, hogy a vádlott többszörös és különös visszaeső is, de a sértetti közrehatásra figyelemmel az ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés nem olyan enyhe, hogy lényeges súlyosítása lenne indokolt. Az enyhítés viszont szóba sem kerülhet. Ilyen körülmények mellett a büntetés súlyosbítására irányuló ügyészi, illetve az enyhítésére irányuló vádlotti és védői fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A Btk. 42. § (3) bekezdése alapján fegyházban kell végrehajtani a kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést, ha az elítélt többszörös visszaeső. A jelen esetben a többszörös visszaeső vádlottal szemben 5 év szabadságvesztés került kiszabásra, ezért az ítélőtábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházra súlyosbította.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a közügyektől eltiltás tartamára elmulasztotta felhívni a Btk. 55. § (1) bekezdését, és mivel a Btk. 47. § (4) bekezdésének nincs II. fordulata, azt tévesen hívta fel, illetve feleslegesen hívta fel a Be. 338. § (2) bekezdését. Ezért, e jogszabályhelyek felhívását ezennel pótolta, illetve helyesbítette.

Szeged, 2008. november 4.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr. s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.I.273/2008/10. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.163/2008/10. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. november 4.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke